

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 52-654-01-60
Дата: 04 / 06 2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

1301
Седяк

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за личната помощ, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроекта да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2026 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:
Тони Савейна Кенедиева
Бориско Боричков
Петър Стефанов
Александра А. Александрова
Светло Мирев
Надяна Морганова
Анна Богданова
Александра Сидорова
Мария Димитрова

Тимо Попов

Свирен Тимофеев

Василий Васильев

Александр Александров

Михаил Иванов

Вера Николаевна

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА ЗАКОНА ЗА ЛИЧНАТА ПОМОЩ

(обн., ДВ, бр. 105 от 2018 г.; изм. бр. 103 от 2020 г., бр.8 от 2022г.)

§ 1. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите “електронен път съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 910/2014", и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги” се заменят с думите “по реда на Закона за електронното управление”.

2. Създава се ал. 7:

“(7) Документите по ал. 1 и данни за заявителите се изпращат в тридневен срок до Агенцията за социално подпомагане чрез системата по чл. 42.”

§ 2. Създава се чл. 42:

“Чл. 42. (1) Агенцията за социално подпомагане изгражда и поддържа централизирана информационна система за контрол на предоставянето на лична помощ.

(2) Чрез информационната система по ал. 1 се реализира система за автоматизирана оценка на риска от незаконосъобразно предоставяне на средства за заплащане на лична помощ. При установен висок риск, Агенцията за социално подпомагане прилага разпоредбите на чл. 37.

(3) Правилата и методите за оценката на риска по ал. 2 се утвърждават със заповед на министъра на труда и социалната политика по предложение на изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане.”

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 3. Законът влиза в сила в тримесечен срок от обнародването му в “Държавен вестник”.

ВНОСИТЕЛИ:

Емилка Петрова
Борислав Борисов
Евгени Убачев
Иванка Иванова

Игорь Попов

Анна Богачова

Александр Сидоров

Мария Сидорова

Тимо Попов

Сергей Тимофеев

Василий Васильев

Александр Сидоров

Катя Иванова

Любовь Ивановна

Иванов И. Иванович

МОТИВИ

Към Законопроект за изменение и допълнение на Закона за личната помощ

Предложеният законопроект цели да въведе ясна и цялостна правна рамка за електронното заявяване и за контрола върху предоставянето на лична помощ, като същевременно гарантира по-ефективно и прозрачно управление на публичните средства. Към момента на законово ниво липсва изрична регламентация на централизирана информационна система за контрол и на механизъм за автоматизирана оценка на риска от незаконосъобразно разходване на средства. На практика Агенцията за социално подпомагане поддържа информация и извършва контролни дейности, но това се случва без нормативно закрепен, единен и прозрачен модел, което води до ограничена ефективност на проверките.

Допълнително действащата редакция на чл. 14, ал. 1 препраща детайлно към Регламент (ЕС) № 910/2014 и към Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, което е неправилно, тъй като Законът за електронното управление дава пълната уредба на подаването на електронни документи, в т.ч. урежда изискванията идентификация и подписване при заявяване на електронни административни услуги. По този начин се осигурява прилагането на системния закон на електронното управление, който е актуален, цялостен и съвместим с националната архитектура за е-услуги, без да се изключва приложимостта на европейската рамка за електронна идентификация и доверителни услуги. Създаването на нова алинея въвежда кратък и ясен срок за изпращане на документите и данните от заявленията към Агенцията за социално подпомагане и задължителен електронен канал за това чрез централизирана система, което ще позволи своевременен контрол и по-пълна, качествена входяща информация за анализ.

С новия чл. 42 се създава законова основа за централизираната информационна система за контрол върху предоставянето на лична помощ на Агенцията за социално подпомагане. Такава система съществува и функционира и в момента, но не е уредена на законово ниво. Чрез тази система се въвежда автоматизирана оценка на риска от незаконосъобразно предоставяне на средства за заплащане на лична помощ. При установяване на висок риск ще се прилагат мерките по чл. 37, така че контролът да стане проактивен и реално базиран на потенциалния риск. Правилата и методите за оценката на риска ще се утвърждават със заповед на министъра на труда и социалната политика по предложение на изпълнителния директор на Агенцията, което гарантира едновременно експертност, оперативност и политическа отчетност. Предвидено е законът да влезе в сила три месеца след обнародването, за да се осигури необходимо време за техническа и организационна подготовка, включително разработване и утвърждаване на правилата за риск, интеграции със съществуващи регистри и обучение на служителите.

Очаква се предложените промени да доведат до намаляване на неправомерните плащания, по-бърза идентификация на високорискови случаи и по-целенасочени проверки, както и до повишаване на доверието в системата за лична помощ чрез прозрачни и предвидими правила. За гражданите не се въвежда допълнителна административна тежест, тъй като се прилага общият ред на Закона за електронното управление, който осигурява предвидимост и удобство. За администрацията се предвижда еднократно адаптиране на процесите, последвано от оперативни облекчения, произтичащи от автоматизирания и уеднаквения електронен обмен.

ВНОСИТЕЛИ:

Емилия Кенярдска

Боника Бонича

Ивора Иванова

Иванко Мирчев

Натася Мърджик

Анна Богачева

Александър Седемев

Марта Ринкова

Тимо Попов

Уилям Тимфонов

Веселин Василев

Александър Седерев

Катя Иванова

Любен Иванов

Аняна А. Иванова

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ЛИЧНАТА ПОМОЩ

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	<p>Предлаганите изменения и допълнения в Закона за личната помощ се обуславят от необходимостта от преодоляване на нормативна празнота относно регламентацията на централизирана информационна система за контрол и на механизъм за автоматизирана оценка на риска при разходване на средства за лична помощ. Систематичното препращане към общия ред на Закона за електронното управление вместо детайлни позовавания на специализирани актове осигурява актуална, технологично неутрална и съгласувана рамка за електронно заявяване и междурегистров обмен. Въвеждат се кратък срок и задължителен електронен канал за предоставяне на данни към Агенцията за социално подпомагане, а новият чл. 42 създава правна основа за проактивен, риск-базиран контрол, повишаващ ефективността, прозрачността и законосъобразността на процесите при стриктно спазване на изискванията за защита на личните данни и без увеличаване на административната тежест за правоимащите.</p>
Заинтересовани групи	<p>хората с увреждания – ползватели на лична помощ и техните семейства/настойници, личните асистенти и работодателите/организациите им, Агенцията за социално подпомагане, Министерството на труда и социалната политика, общините, доставчиците на социални услуги, компетентните органи по електронно управление и защита на данните, Министерството на финансите</p>

Елементи на оценката	Аргументация
Анализ на разходи и ползи	Не се очакват допълнителни административни разходи, тъй като не се правят промени водещи до такива разходи.
Административна тежест и структурни промени	Не се предвиждат и не са необходими административни промени, като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.
Въздействие върху нормативната база	Не са необходими непосредствени или последващи промени в други нормативни актове в резултат от приемането на законодателната инициатива, извън ограничено по обхват обновяване на наредбата към закона.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната.

ВНОСИТЕЛИ:

Емиллия Кондратова
Богдана Богданова

Петър Иванов
Александра А. Иванова
Славко Мичев
Натася Морджанова

Анна Богданова
Александра Андеева
Марина Димитрова
Тимо Попов
Георги Трифонов
Ваня Димитрова

Александр Северов

Катя Иванова

Любовь Иванов